

GUIA DOCENT

RECURSOS I SUPORTS EDUCATIUS AL LLARG DEL CICLE VITAL

Coordinació: JOVE MONCLUS, GLORIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	RECURSOS I SUPORTS EDUCATIUS AL LLARG DEL CICLE VITAL		
Codi	100896		
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA		
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	5	OPTATIVA
	Doble titulació: Grau en Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA
	Grau en Educació Primària	4	OPTATIVA
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6		
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8	4.2
	Nombre de grups	1	1
Coordinació	JOVE MONCLUS, GLORIA		
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ		
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
EGOZCUE REQUENA, CARMEN SILVIA	carmen.egozcue@udl.cat	6	
JOVE MONCLUS, GLORIA	gloria.jove@udl.cat	0	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els models, enfocaments i perspectives més rellevants en el camp de l'atenció a la diversitat al llarg del cicle vital des d'un enfocament inclusiu.
2. Analitzar les aportacions teòriques produïdes en el camp de l'atenció a la diversitat al llarg del cicle vital des de diferents models, enfocaments o perspectives.
3. Utilitzar, amb propietat i rigor, el vocabulari i la terminologia científica pròpia de la matèria.
4. Comprendre i valorar els canvis estructurals i qualitatius que exigeix l'educació inclusiva i les implicacions sobre els diferents components del currículum en les diferents etapes educatives.
5. Adquirir les eines necessàries per a poder dissenyar, implementar i avaluar projectes que facilitin el procés de transició de totes les persones.
6. Desenvolupar la capacitat de seleccionar i utilitzar, rigorosa i críticament, les fonts d'informació pertinents a l'atenció a la diversitat al llarg del cicle vital.
7. Desenvolupar un pensament propi sobre les diferents temàtiques tractades, de tal forma que la informació recollida i treballada sigui un suport per a tal pensament i mai una substitució del mateix.
8. Ampliar la capacitat de defensar argumentalment les idees i acceptar les dels companys, de tal manera que la solidesa de les conviccions estigui sempre oberta a la possibilitat de modificar-les.
9. Exercitar la crítica col·lectiva i l'autocrítica com a una forma d'aprenentatge i d'enriquiment intel·lectual i professional.
10. Analitzar i assumir el valor de la discussió com un element necessari i positiu en l'activitat educativa.

Competències

CB2. Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB3. Reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4. Transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CG1. Fomentar els valors democràtics, amb especial incidència en els de tolerància, solidaritat, de justícia i de no violència i conèixer i valorar els drets humans.

CG2. Conèixer la realitat intercultural i desenvolupar actituds de respecte, tolerància i solidaritat cap als diferents grups socials i culturals.

CG3. Conèixer el dret d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant la eliminació de la discriminació de la dona, sigui quina sigui la seva circumstància o condició, en qualsevol dels àmbits de la vida.

CG4. Conèixer les mesures que garanteixin i facin efectiu el dret a la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat.

CG5. Desenvolupar la capacitat d'analitzar críticament i reflexionar sobre la necessitat d'eliminar tota forma de discriminació, directa o indirecta, en particular la discriminació racial, la discriminació contra la dona, la derivada de l'orientació sexual o la causada per una discapacitat.

CG6. Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat. adaptar les propostes d'aprenentatge a les evolucions culturals més significatives.

CE2. Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals de centre.

CE5. Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte dels drets humans que conformin els valors de la formació ciutadana.

CE10. Col·laborar amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social.

CE11. Assumir la dimensió educadora de la funció docent i fomentar l'educació democràtica per a una ciutadania activa.

CE14. Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.

CE15. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.

CE16. Discernir selectivament la informació audiovisual que contribueixi als aprenentatges, a la formació cívica i a la riquesa cultural.

CT4. Aplicar coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.

CT5. Aplicar nocions essencials de pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Programes d'educació especial, estratègies, tècniques i recursos.
- Una escola per a tothom: cultura inclusiva, polítiques i pràctiques.
- Itineraris formatius personalitzats

- Processos de transició en estudiants amb necessitats educatives especials.
- Processos d'orientació i acompanyament en la inserció sociolaboral.
- Educació per a tothom. Superació de trajectòries de fracàs . Processos de transició.
- Progrés escolar i expectatives curriculars en entorns diversos
- Enfocament dels diferents models d'atenció a la diversitat
- Rol del mestre de suport en Educació Inclusiva.
- La comunitat com a medidora de suport.
- Treball col·laboratiu entre mestres en l'anàlisi i la superació en problemes d'aprenentatge.
- Sistemes Alternatius i/o Augmentatius de la Comunicació (SAAC).
- Tipus de SAAC
- Processos d'exclusió/inclusió a través de l'escola
- Progrés escolar i expectatives curriculars en entorns diversos.
- Relació educativa, aspectes que incideixen en el progrés escolar
- Suport Educatiu des d'una perspectiva comunitària

Eixos metodològics de l'assignatura

Es partirà d'un context alfabetitzador i d'aprenentatge inicial, per tal de realitzar processos de recerca personal i grupal.

Es realitzarà una deriva sensorial i grupal per tal de cartografiar trajectòries per la ciutat.

Realitzarem un relat autobiogràfic com a eina de revisió de les pràctiques educatives.

Participarem activament en el projecte de Juneda i també es realitzaran projectes grupals i en les diferents sessions es compartirà el procés que cada grup realitzarà en relació al projecte. Això implica la participació de l'estudiantat en les sessions de classe, fent partícip a la resta del grup del seu procés d'aprenentatge, així com enriquint-se dels processos d'aprenentatge generats pel altres. En el desenvolupament de les sessions i en funció dels projectes s'anirà a diferents contextos d'aprenentatge.

També farem una extensa revisió de projectes ja realitzats per tal de veure els possibles enfocaments al llarg del cicle vital educatiu i revisió de situacions d'aprenentatge que heu viscut durant les pràctiques i que us ajuden en el vostre becoming teacher.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

A continuació es detalla el pla de desenvolupament:

DESCRIPCIÓ	ACTIVITATS	
1	<i>Context inicial d'aprenentatge</i>	Treball en el context d'aprenentatge fora de les aules
2	<i>Deriva per la ciutat en grup i llenguatges alternatius i augmentatius de comunicació</i>	Cartografiar la deriva per la ciutat que fareu en grup i conèixer els diferents llenguatges alternatius i augmentatius
3	<i>Llenguatges alternatius i augmentatius de comunicació</i>	Conèixer els diferents llenguatges alternatius i augmentatius
4	<i>Llenguatges alternatius i augmentatius de comunicació</i>	Conèixer els diferents llenguatges alternatius i augmentatius
5	<i>Llenguatges alternatius i augmentatius de comunicació</i>	Conèixer els diferents llenguatges alternatius i augmentatius
6	Decret d'inclusió	Conèixer i analitzar les polítiques d'inclusió
7	<i>Inclusió al llarg del cicle vital</i>	Conèixer i analitzar les polítiques d'inclusió
8	suport a l'escolarització- escolarització compartida.	Conèixer i analitzar les polítiques d'inclusió
9	<i>projecte juneda</i>	Presentació del treball i relació amb la literatura
10	Mapa de recursos per a la inclusió	Compartir projectes educatius referents a diferents col·lectius
11	<i>Avaluació formativa com a eina d'inclusió</i>	Compartir projectes educatius referents a diferents col·lectius
12	<i>Disseny universal d'aprenentatge</i>	Compartir projectes educatius referents a diferents col·lectius

13	<i>Casos pràctics</i>	Supervisió dels treballs proposats
14	<i>Casos pràctics</i>	Supervisió dels treballs proposats
15	<i>Casos pràctics</i>	Supervisió dels treballs proposats

Sistema d'avaluació

25% cas pràctic llenguatges alternatius i augmentatius (grup)

25% analitzar situacions de pràctiques viscudes que interpelen el teu devenir mestre (individual)

25% cas pràctic d'inclusió

25% relat autobiogràfic

Críteris de qualificació de les evidències d'avaluació:

Resolució de casos pràctics i respectar les dades d'entregar dels casos pràctics

Identificar continguts teòrics propis de la matèria

Mapa conceptual

Participació obligatòria a les tutories de grup

Qualitat del guió del treball i de les argumentacions per a defensar la proposta de treball Incorporació dels principals continguts treballats

Creativitat de la presentació oral i del treball escrit. Establir ponts amb les pràctiques i/o experiències viscudes

La metodologia de la matèria fa que adquireixi molta importància l'avaluació formativa i processual, per la qual cosa cal un seguiment setmanal de les tasques proposades i una entrega d'elles en el campus virtual.

En el treball en grup s'adopta un compromís, passades les dues primeres setmanes no es podrà canviar de grup.

Per cadascuna de les evidències es facilitaran els críteris d'avaluació corresponents. La nota dels treballs grupals assignades pel professorat es podran veure alterades en funció de la coevaluació que plantegem amb l'estudiantat, de forma que en un mateix grup hi pot haver membres que tinguin diferent nota.

Assistència: Assistència obligatòria. L'assistència ha de ser igual o superior al 80% del total de les sessions de classe. Les faltes d'ortografia penalitzen. En el cas que el volum de faltes sigui molt elevat es considerarà la possibilitat de no poder superar l'assignatura encara que totes les evidències estiguin aprovades.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB NEE (Condicció: certificat de discapacitat o de tenir alguna dificultat específica d'aprenentatge). El professorat de l'assignatura podrà modificar el sistema d'avaluació i la realització d'activitats presencials, i no presencials, en funció de les Necessitats Educatives Específiques de cada alumne, sempre consensuat amb la comissió d'Atenció a la Diversitat de la UdL.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB FEINA (Condicció: aprovació per part de la comissió pertinent el permís per a fer avaluació alternativa). L'avaluació serà d'un examen final amb un valor del 50% i d'un treball del 50%.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

.Allan, J. (2008). Rethinking Inclusive Education: The Philosophers of Difference in Practice. Series: Inclusive Education. Basel: Springer.

Barton, L. (comp.) (1998): Discapacidad y sociedad. Madrid: Morata.

Betrián, E., Jové, G., & Liñan, A. (2012). Encuentros y devenires en el espacio híbrido para nuestra formación. Encuentros multidisciplinares, 14(42), 40-48 Bonastra, Q., Farrero, M., Jové, G., & Llonch, N. (2014). Arte, arquitectura y docencia. Los espacios de libertad en el cubo blanco y la disciplina. Scripta Nova, 18(493).

Barcelona. Consorci d'Educació de Barcelona. La transició a la vida activa de l'alumnat amb barreres per l'aprenentatge i la participació. Grup de Treball (2009-2010).

https://www.edubcn.cat/rcs_gene/extra/05_orientacio/nee/Guia_Orientacio_transicio_alumnat_amb_barreres_aprenentatge_cat_versio_web.pdf

Catalunya. DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7477/1639866.pdf>

Departament d'Educació i Departament d'Igualtat i Feminisme (2022). Guia d'acompanyament i bon tracte a l'alumnat que verbalitza situacions de violències sexuals.

<https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/guia-acompanyament-alumnat-violencies-sexuals/guia-acompanyament-alumnat-violencies-sexuals.pdf>

Departament d'Educació (2018). L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i els ensenyaments.

<https://xtec.gencat.cat/web/.content/curriculum/orientacioeducativa/Documents/n1.pdf>

Departament d'Educació (2020). Avaluar és Aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum per competències.

<https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques/eso/avaluar-aprendre.pdf>

Departament d'Educació (2022). Projectes. Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Barcelona. Educació Inclusiva

<https://projectes.xtec.cat/educacioinclusiva/>

Departament d'Educació (2022). Projectes. Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Barcelona. El nou currículum . Una oportunitat per aprendre amb sentit

<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/>

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (2020). Dossier temàtic. Inserció laboral de persones amb discapacitat.

https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/01dossiers_tematics/2020/20201013_insercio_laboral_persones_discapacitat/dossier_insercio_laboral_persones_discapacitat.pdf

Ferrer, C. E i Forteza, F. D (2002). Transició a la vida adulta de les persones amb discapacitat: algunes reflexions i alguns interrogants. *SUPORTS*. Vol. 6, núm. 1, p.67-72, primavera 2002

Generalitat de Catalunya. Departament de Drets Socials.

<https://dretssocials.gencat.cat/ca/inici>

Jové, G. (2017) . Maestras contemporáneas. Lleida. Publicacions de la UdL

Jové, G., Coiduras, J., Marsellés, M.A., Ribes, R. Valls, M.J. & Cano, S. (2005). Anàlisi dels indicadors de qualitat de vida que faciliten processos inclusius en les persones amb discapacitat. *Suports* 9 (2),104-120.

PALLISERA, M. (1996): Transición a la edad adulta y vida activa de las personas con discapacidad psíquica. EUB. Barcelona.

Perea, R. C (2019). Las TIC y los Sistemas Alternativos y Aumentativos de Comunicación: El uso de las TIC en la escuela como favorecedor de los SAAC en personas con trastorno del espectro autista (TEA). Editorial académica española.

Sanmartí, N. (2010) Avaluar per Aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum competencial.

https://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0024/fc53024f-626e-423b-877a-932148c56075/avaluar_per_aprendre.pdf

Soro-Camats, E., Basil, C. & Rosell, C. (2012). *Pluridiscapacidad y contextos de intervención*. Universitat de Barcelona. <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/33059>

UTAC. Habilitació. Unitat de Tècniques Augmentatives de Comunicació

<https://www.utac.cat/inici>